

[Th. Jensen.]

bespisningen hele året, foreslås nu den ved loven af 20. februar 1948 tilvejebragte midlertidige ordning gjort permanent. Efter de oplysninger, som er indhentet om kommunernes udgifter til skolebespisningen i indværende finansår, anslås udgifterne til 9—10 mill. kr. Det foreslås herefter, at der for finansåret 1949—50 og fremtidig ligesom for 1948—49 stilles et beløb på 4 mill. kr. årlig til rådighed til delvis dækning af kommunernes udgifter til denne foranstaltning, hvilket beløb som hidtil skulle kunne dække $\frac{1}{3}$ af udgifterne. Beløbet foreslås ligesom for finansåret 1948—49 udredet af den fælleskommunale udligningsfond.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Esther Malling Pedersen: Den offentlige skolebespisning er, hvad jeg vil kalde et eksempel på en lovgivning, der er løbet løbsk. Begyndelsen var, som også den socialdemokratiske ordfører påpegede, en bestemmelse om, at der i vintermånederne skulle sikres børn fra mindrebedemlede hjem et godt og nærende måltid på det offentliges bekostning. Under krigen og besættelsen og de ernæringsmæssige vanskeligheder, som hermed fulgte, blev bestemmelsen udvidet til, at bespisningen skulle finde sted hele året, men i 1948 gik man, som også tidligere nævnt, over til, at den offentlige bespisning skulle omfatte alle børn, uanset om de trængte dertil eller ikke, og endvidere bestemte handelsministeren, at der ikke skulle afleveres margarinemærker for skolemaden. Derefter tog skolebespisningen en sådan fart, at statstilskuddet i fjor måtte sættes op fra 1 mill. kr. til 4 mill. kr., så at skolebespisningen alt i alt nu koster det offentlige ca. 10 mill. kr. om året.

Det er godt og rigtigt, at de børn, der trænger til det, bliver hjulpet med god og nærende mad, men det kan efter vor opfattelse ikke være samfundets opgave at strække sin forsorg også til børn fra hjem, som har råd til at give dem, hvad de trænger til ernæringsmæssigt. Det er efter vor opfattelse usundt på den måde at fratage hjemmene deres ansvar. Det betyder

en svækkelse af hjemmenes ansvarsfølelse, hver gang et ansvar eller en pligt tages fra dem, og her er så afgjort et tilfælde, hvor ingen nødvendighed taler for at gøre det. I den genopbygning, som vort land trænger til, har vi brug for stærke og ansvarsbevidste hjem; ja, den kan slet ikke gennemføres uden dem, og derfor må det være en opgave at kalde på hjemmenes ansvarsfølelse og interesse for børnene og ikke, som man virkelig godt kan sige det her, gennem fritagelse for mærkeaflevering ligefrem at betale dem for at lade det offentlige tage affære. Der er til trods for, at vor sociale forsorg står højt, alligevel megen nød i Danmark; lad os sætte ind overfor den virkelige nød, så effektivt som det på nogen måde er muligt, men lad os også i vort samfunds interesse spørge os selv, om det er forsvarligt at ofre 10 mill. kr. hvert år på, at alle børn skal blive bispist på det offentliges bekostning, uden hensyn til om de trænger til denne hjælp eller ikke.

En anden anke, som vi fra venstres side må rette mod forslaget, er opretholdelsen af den i fjor vedtagne bestemmelse om, at statens tilskud ikke skal tages direkte af statskassen, men af den fælleskommunale udligningsfond. Dette vil i praksis sige, at kommuner, som ikke har etableret skolebespisning, kommer til at betale for dem, der har gjort det, og det kan vi ikke anse for rigtigt og retfærdigt. Venstre har støttet denne lovgivning med den største sympati og interesse, så længe den var en social foranstaltning og løste en social opgave, men som det nu har taget fart, kan vi ikke give tilslutning til dens principper, og når man nu vil ændre lovgivningen fra at være en forsøgslovgivning til at være permanent, må venstres stilling være den, netop med de resultater for øje, som forsøgslovgivningen har givet, at skolebespisningen fremtidig bør være en udelukkende kommunal opgave uden statstilskud. Vi har set, hvilke konsekvenser denne lov har ført med sig, og vi fra venstres side kan ikke se rettere end, at ligesom det naturligvis vedblivende må være de enkelte kommuners sag at bestemme, om de vil etablere skolebespisning i den udstrakte form, som den nu har fået, således bør det fremtidig også være deres egen sag at betale, hvad den koster. Der-